

แนวทางการควบคุม ป้องกัน และกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว

ขณะนี้ได้เกิดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลระบาดเข้าทำลายต้นข้าวของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดเลย ได้แก่อำเภอเมืองเลย เชียงคาน ท่าลี่ นาด้วง ภูหลวง ภูกระดึง ผาขาว เอรಾವัน และหนองหิน หากไม่มีการควบคุมป้องกันกำจัดจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตเป็นอย่างมาก ลักษณะการทำลาย มีดังนี้

เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยทำลายข้าว โดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากเซลล์ท่อน้ำท่ออาหารบริเวณโคนต้นข้าวระดับเหนือผิวน้ำ ทำให้ต้นข้าวมีอาการใบเหลืองแห้งลักษณะคล้ายถูกน้ำร้อนลวกแห้งตายเป็นหย่อม ๆ เรียก “อาการไหม้ (hopper burn)” โดยทั่วไปพบอาการไหม้ในระยะข้าวแตกกอถึงระยะออกรวง ซึ่งตรงกับช่วงอายุขัยที่ 2 - 3 (generation) ของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าว นาข้าวที่ขาดน้ำตัวอ่อนจะลงมาอยู่ที่บริเวณ โคนกอข้าวหรือบนพื้นดินที่แฉะมีความชื้น นอกจากนี้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสโรคใบหงิก (rice ragged stunt) มาสู่ต้นข้าว เพื่อการป้องกันและกำจัดไม่ให้เพลี้ยกระโดดมีการระบาดแพร่กระจายไปในพื้นที่อื่น จึงขอให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานหน่วยเคลื่อนที่เร็วระดับตำบล และให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร/นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร จัดประชุมชี้แจงถ่ายทอดความรู้วิธีการป้องกันกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลให้กับคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และอาสาสมัครเกษตรได้ทราบโดยเร่งด่วน

2. แจ้งเตือนและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในแปลงข้าวนาปีของตนเองอย่างใกล้ชิด หากพบการระบาดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบทุกระยะ

3. รายงานการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลทุกวันทำการก่อนเวลา 10.00 น. ให้จังหวัดทราบทาง E-mail : loei@doae.go.th

4. กรณีเริ่มการระบาดของเพลี้ยในแหล่งที่สามารถควบคุมระดับน้ำในนาได้ ให้เจ้าหน้าที่แนะนำเกษตรกรระบายน้ำเข้า - ออก หลังปักดำหรือหว่าน 2 - 3 สัปดาห์ จนถึงระยะตั้งท้อง ควบคุมน้ำในแปลงนาให้พอดินเปียกหรือมีน้ำเรี่ยผิวดินนาน 7 - 10 วัน แล้วปล่อยขังทิ้งไว้ให้แห้งเองสลับกันไป จะช่วยลดการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

5. ลดอัตราการใช้ปุ๋ย โดยเฉพาะปุ๋ยไนโตรเจน จะทำให้การเพิ่มจำนวนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลในนาข้าวมีแนวโน้มมากขึ้น เนื่องจากปุ๋ยไนโตรเจนทำให้ใบข้าวเขียว หน้าแน่น ต้นข้าวมีสภาพอวบน้ำเหมาะแก่การเข้าดูดกินและขยายพันธุ์ของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล

6. กรณีแหล่งที่มีการระบาดมากเกินระดับวิกฤตทางเศรษฐกิจ จำนวนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลมากกว่า 10 ตัวต่อต้นให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำ

สารเคมีที่แนะนำ สำหรับใช้ป้องกันและกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล มีดังนี้

ชื่อสามัญ	อัตราการใช้
1.คาร์โบฟูแรน	5 ก.ก./ไร่
2.ไอโซโทรคาร์ป (MIPC)	30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
3.BPMC	30 CC/น้ำ 20 ลิตร
4.นูโปรคาร์บ	10 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
5.อีโทเฟนพรอกซ์	15 CC/น้ำ 20 ลิตร
6.คาร์โบซัลเฟน	80 CC/น้ำ 20 ลิตร
7.ฟิโนบูคาร์ป	60 CC/น้ำ 20 ลิตร
8.อาร์โทคาร์ป	80 CC/น้ำ 20 ลิตร
9. บิวโทรเฟซอิน	20 CC/น้ำ 20 ลิตร
10.อิมิดาโคลพรีด	15 CC/น้ำ 20 ลิตร

การใช้สารเคมีทุกชนิดข้างต้นให้ใช้ตามอัตราที่แนะนำบนฉลากกำกับสารเคมีแต่ละชนิด (พื้นที่นา 1 ไร่ใช้สารเคมีที่แนะนำผสมน้ำฉีดพ่น 80 - 100 ลิตร) ให้ฉีดพ่นอย่างน้อย 2 ครั้ง ห่างกัน 3 - 5 วัน ที่สำคัญห้ามใส่ปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยเร่งใบเขียวโดยเด็ดขาด เพราะจะทำให้เพลี้ยกระโดดเพิ่มปริมาณมากขึ้น

หมายเหตุ

กลุ่มสารเคมีที่ไม่ควรใช้ เนื่องจากจะทำให้เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลเพิ่มปริมาณมากขึ้น ได้แก่ สารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ เช่น แอลฟาไซเพอร์มีทริน ไซเพอร์มีทริน ไซเฮโลทริน เดคาเมทริน เอสเฟนแวลอเรต เพอร์มีทริน ไตรอะโซฟอส ไชยานิเฟนฟอส ไอโซซาไทออน ไพริดาเฟนไทออน ควินาลฟอส และ เตตระคลอรัวินฟอส